

III.2 – Nimrod & N”N

(8) And Kush fathered Nimrod. He began to be a mighty one on the earth. (9) He was a mighty hunter before God; therefore it is said, "As Nimrod, a mighty hunter before God". (10) The beginning of his kingdom was Bavel, Erekh, Akkad, and Kalneh, in the land of Shinar.

6. רש"י בר' י:ח

להיות גבור. להמריד כל העולם על הקב"ה בעצת דור הפלגה: Mighty - in causing the whole world to rebel against the Holy One, blessed be He, by his plan for the generation of the Dispersion...

7. בראשית י"א – פר' מגדל בבל

(א) ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים: (ב) ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם: (ג) ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר יהיה להם לחמר: (ד) ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ: (ה) וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם: (ו) ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכולם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: (ז) הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו: (ח) ויפץ ה' אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר: (ט) על כן קרא שמה בבל כי שם בלל ה' שפת כל הארץ ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ:

(1) The entire world was one language and one speech. (2) When they traveled from the East, they found a valley in the land of Shinar and they dwelled there. (3) They said one to the other, "Come, let us bake bricks and fire them in a furnace." The brick served them as stone and the tar served them as mortar. (4) They said, "Come, let us build for ourselves a city and a tower, with its top in the heavens. And we will make for ourselves a name, lest we disperse over the face of all the earth." (5) Hashem went down to see the city and the tower that the people had built. (6) Hashem said, "Behold, they are one people with one language for all, and this is what they have begun to do! Now, nothing will bar them from all they have planned to do. (7) Come, let us go down and mix up their languages, so that they won't understand one another's language." (8) Hashem dispersed them from there over the face of all the earth and they stopped building the city. (9) Therefore, it was named Bavel, because there Hashem mixed up the languages of all the earth and from there Hashem dispersed them over the face of all the earth.

8. רש"י בראשית פרק יא

(א) שפה אחת. לשון הקדש: ודברים אחדים. באו בעצה אחת ויאמרו לא כל הימנו שיבר לו את העליונים, נעלה לרקיע ונעשה עמו מלחמה.

ודברים ONE LANGUAGE – The Holy Tongue (Tanchuma) שפה אחת AND ONE SPEECH – They came with one plan, saying: "He has no right to select the heavenly regions exclusively for Himself; let us ascend to the skies and make war upon Him".

9. רשב"ם בראשית פרק יא

(ד) הבה נבנה לנו עיר - לפי הפשט מה חטאו דור הפלגה? אם מפני שאמרו וראשו בשמים, הא כתי' ערים גדולות ובצורות בשמים? אלא לפי שצום הקי' פרו ורבו ומלאו את הארץ, והם בחרו להם מקום לשבת שם ואמרו פן נפוץ, לפי הפיצם משם בגזרתו:

10. סנהדרין קט ע"א

דור הפלגה אין להם חלק לעולם הבא וכו'. מאי עבוד?

Chagigah 13a

Rabban Yoḥanan ben Zakkai said: What response did the Divine Voice provide to that wicked Nebuchadnezzar, when he said: "I will ascend above the heights of the clouds; I will be like the Most High" (Isaiah 14:14), thereby intending to rise to heaven? A Divine Voice came and said to him: Wicked man, son of a wicked man, descendant, i.e., follower of the ways, of Nimrod the wicked, who caused the entire world to rebel against Him during the time of his reign.

1. חגיגה יג ע"א

תנ"א, אמר רבן יוחנן בן זכאי: מה תשובה השיבתו בת קול לאותו רשע בשעה שאמר "אעלה על בתי עב אדמה לעליון" — יצתה בת קול ואמרה לו: רשע בן רשע, בן בנו של נמרוד הרשע, שהמריד כל העולם כולו עליו במלכותו.

2. תוספות שם

בן בנו של נמרוד הרשע - לאו דוקא שהרי כוש ילד את נמרוד ולא מצינו אותו רשע מזרע כוש אלא על שם מעשיו שמלך גם הוא בשנער.

3. מהרש"א חידושי אגדות שם

נמרוד הרשע שהמריד עולם כולו עליו כו'. כמ"ד בפי' כיצד מעברין אמרפל שמו ונקרא שמו נמרוד שהמריד כו'. והיינו בדור הפלגה כפרש"י בחומש ונבוכדנצר לאו בן בנו היה כמ"ש התוס' אלא ע"ש שזה נ"נ אמר אעלה על בתי עב גו' ונמרוד שהמריד במלכותו את דור הפלגה אמר ג"כ לעלות לשמים כמ"ש הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים גו' כמפורש בפרק חלק נעלה ונכנו בקרדומות כו' ע"ש והתוספות פירשו בע"א:

4. ישעיהו י"ד

(ד) ונשאת המשל הזה על מלך בבל ואמרת אידך שבת נגש שבתך מדהבה: (ה) שבר יקוק מטה רשעים שבת משלים: ... (יא) הורד שאל גאונך המית נבליך תחתיד יצע רמה ומכסיד תולעה: (יב) אידך נפלת משמים הילל בן שחר נגדעת לארץ חולש על גוים: (יג) ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה ממעל לכוכבי אל ארים כסאי ואשב בהר מועד בירכתי צפון: (יד) אעלה על בתי עב אדמה לעליון: ... (כב) וקמתי עליהם נאם יקוק צבאות והכרתי לבבל שם ושארו ונין ונקד נאם יקוק: (כג) ושמתי למורש קפד ואגמי מים וטאטאתיה במטאטא השמד נאם יקוק צבאות: פ

(4) that you shall take up this parable against the king of Babylon, and say, "How has the oppressor ceased! The golden city ceased!" (5) Hashem has broken the staff of the wicked, the scepter of the rulers... (11) Your pomp is brought down to the nether-world with the noise of your psalteries. The maggot is spread under you, and the worms cover you.(12) How have you fallen from heaven, O day-star, son of the morning! How are you cut down to the ground, who cast lots over the nations!(13) And you said in your heart, "I will ascend into heaven; above the stars of God I will exalt my throne. And I will sit upon the mount of meeting in the uttermost parts of the north.(14) I will ascend above the heights of the clouds; I will be like the Most High."... (23) "I will also make it a possession for the porcupine, and pools of water. I will sweep it with the broom of destruction", says Hashem of hosts.

5. בראשית י

(ח) וכוש ילד את נמרוד הוא החל להיות גבר בארץ: (ט) הוא היה גבר ציד לפני ה' על פן יאמר כנמרוד גבור ציד לפני ה': (י) ותהי ראשית ממלכתו בבל וארץ ואפד וכלנה בארץ שנער:

15. בראשית י:כה
 וְלִעֲבֹד יָלֵד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְנָמְיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם
 אֶחָיו יֶקֶטָן.

16. סדר עולם רבה (ליינר) א"ה מאדם עד המבול
 מאדם עד המבול אלף ותרנ"ו (1656) שנים, וזה פרטו, אדם
 ק"ל, שת ק"ה, אנוש צ', קינן ע', מהללאל ס"ה, ירד קס"ב,
 חנוך ס"ה, מתושלח קפ"ז, למך קפ"ב ונח בן שש מאות שנה
 וגוי (בראשית ז ו). מן המבול עד הפלגה ש"מ שנה, נמצא נח
 חיה אחר הפלגה עשר שנים **אבינו אברהם היה בפלגה בן מ"ח
 שנה**. אמר רבי יוסי נביא גדול היה עבר שקרא שם בנו פלג
 ברוח הקודש, שנאמר כי בימיו נפלגה הארץ וגוי (שם), אם
 בתחלת ימיו, והלא יקטן אחיו היה קטן ממנו והוליד י"ג
 משפחות ונתפלגו, ואם באמצע ימיו והלא לא בא לסתום אלא
 לפרש, הא אינו אומר כי בימיו נפלגה הארץ אלא בסוף ימיו...
 From Adam to the Flood was 1656 years, and this is their enumeration:
 Adam 130, Seth 105, Enosh 90, Kenan 70, Mahalalel 65, Jared 162,
 Enoch 65, Methuselah 187, Lamech 182, and Noah was six hundred
 years old, etc." (Genesis 7, 6)...From the Flood to the division [of
 languages] was 340 years. Noah lived ten years after the division [of
 languages]. Our father Abraham was at the division [of languages] 48
 years old. Rabbi Yosei said: Eber was so great a prophet that he
 [preemptively] named his son Peleg ["division"], as it says "in his days
 the earth was divided" (Genesis 10, 25).

שנה מהמבול	דור	מקור	לברה"ע
0	שנת המבול - נח בן 600 שנה	(ז: ו)	1656
2	ארפכשד ("שנתיים אחר המבול)	(יא: ז)	1658
37	35 שלח	(יא: יב)	1693
67	30 עבר	(יא: יד)	1723
101	34 פלג	(יא: טז)	1757
131	30 רעו	(יא: יח)	1787
163	32 שרוג	(יא: כ)	1819
193	30 נחור	(יא: כב)	1849
222	29 תרח	(יא: כד)	1878
292	70 אברהם	(יא: כו)	1948
340	239 מיתת פלג (48)	(יא: יט)	1996

17. בראשית רבה פרשה סד ד"ה (ה) עקב אשר
 עֲקֵב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי (בראשית כו, ה), רבי יוחנן ורבי
 חנינא, תרויהוון אמרי בן ארבעים ושמונה שנה הכיר אברהם
 את בוראו. ריש לקיש אמר בן שלש שנים הכיר אברהם את
 בוראו, מנין עק"ב ששמע אברהם בקול בוראו. (בראשית כו, ה)
 "Because Avraham hearkened to My voice..." (Bereshit 26:5) R'
 Yochanan and R' Chanina both said - Avraham came to consciousness
 of his Creator at age forty-eight. Resh Lakish said - Avraham came to
 consciousness of his Creator at age three. From where did they learn this?
 'Because (ekev, also meaning heel) Avraham hearkened to the voice of
 his Creator, "and kept My charge, My commandments, My statutes, and
 My instructions." (Bereshit 26:5)

18. ביאור הגר"א
 "ויסימן שם חס יפתי" - דהיינו ש"ם מן המבול עד הפלגה.
 ומ"ח שנה היה אברהם אבינו בשעת הפלגה..."

אמרי **דבי רבי שילא**: נבנה מגדל ונעלה לרקיע, ונכה אותו
 בקרדומות, כדי שיזובו מימיו. מחכו עלה במערבא: אם כן
 ליבנו אחד בטורא!
 (אלא) אמר **רבי ירמיה בר אלעזר**: נחלקו לשלש כיתות, אחת
 אומרת: נעלה ונשב שם, ואחת אומרת: נעלה ונעבוד עבודה
 זרה, ואחת אומרת: נעלה ונעשה מלחמה...
 תניא, **רבי נתן** אומר: כולם לשם עבודה זרה נתכוונו, כתיב
 הכא +בראשית י"א+ נעשה - לנו שם, וכתוב התם +שמות כ"ג+ ושם
 אלהים אחרים לא תזכירו, מה להלן עבודה זרה - אף כאן
 עבודה זרה.

The the generation of the dispersion have no share in the World-to-Come.
 Gemara: What sin did they perform? The school of Rabbi Sheila say –
 'We will build a tower and ascend to heaven, and we will strike it
 with axes so that its waters will flow'. They laughed at this explanation
 in the West, and asked: If that was their objective, let them build a tower
 on a mountain;
 Rather, Rabbi Yirmeya bar Elazar says: They divided into three factions;
 one said: Let us ascend to the top of the tower and dwell there. And one
 said: Let us ascend to the top of the tower and engage in idol worship.
 And one said: Let us ascend to the top of the tower and wage war...
 It is taught in a baraita: Rabbi Natan says: All of those factions intended
 to build the tower for the sake of idol worship. It is written here: "And
 let us make a name for us" (Genesis 11:4), and it is written there: "And
 make no mention of the name of the other gods" (Exodus 23:13). Just as
 there, "name" is idol worship, so too here, "name" is idol worship.

11. דניאל פרק ד
 (כו) לְקַצַּת יַרְחֵין תְּרִי עֶשֶׂר עַל הַיְכָל מְלֻכּוּתָא דִּי בַבֶּל מְהֻלָּד
 הָוָה: (כז) עָנָה מִלְפָּא וְאָמַר הָלֵא דָא הִיא בַבֶּל רַבְתָּא דִּי אָנָּה
 בְּנִינְתָּה לְבֵית מְלָכוּ בְתַקְף חֲסִינִי וְלִיקַר הָדָרִי:
 . Twelve months later, as he was walking on the roof of the royal palace
 at Babylon the king exclaimed, "There is great Babylon, which I have
 built by my vast power to be a royal residence for the glory of my
 majesty!"

12. דניאל ג:א
 נְבוּכַדְנֶצַּר מִלְפָּא עֲבַד צְלָם דִּידְחָב רומה אֲמִין שְׁתֵּין פְּתִיגָה אֲמִין
 שֵׁת אֲקִימָה בְּבִקְעַת דִּוְרָא בְּמִדְיַת בַּבֶּל:

13. מלבי"ם דניאל ג:א (המשך)
 והעמיד אותו בבקעת דורא, ולדברי חז"ל היא עצמה הבקעה
 שנתקבצו בה דור הפלגה לבנות המגדל, שהיתה כונתם ג"כ
 להקים להם מלכות עצומה ותקיפה כוללת נצחיית מראש ועד
 סוף, ולנצח הוראות שמיימיות ולנגד נגד מלכות שמים, והיה
 ענינו קרוב לעינים, לכן בחר המקום ההוא המסוגל לזה:

14. ספורנו בראשית פרק יא
 (ד) הָבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר. זאת היתה עצת שרי הדור להמליך את
 נמרוד על כל המין האנושי:
 ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם - "נעשה שם", עבודה זרה
 שתהיה במגדל, ויצא בכל המין האנושי שם גובה מקומה וגודל
 עירה, באופן שתחשב אלהי האלהים אצל כל בני האדם, ואליה
 ידרשו כלם. והכונה בזה היתה שהמולך על אותה העיר ימלוך
 על כל המין האנושי בהיות שם דרישת כלם:

this was at the advice of their leaders who wanted to **enthron Nimrod
 as king over the entire human race**, thus we will make for ourselves a
 name. This "name" was the idol that was to be placed in the tower. They
 hoped that on account of the grandeur of the tower and the city this idol
 would come to be recognized universally as the supreme deity. **In this
 way the king of the city would achieve dominion over the entire
 world.**